

Program

wychowawczo – profilaktyczny

na rok szkolny 2025/2026 – 2026/2027

Podstawa prawna programu

Program został opracowany zgodnie z:

- ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59 ze zm.),
- rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej,
- rozporządzeniem MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie obowiązku posiadania programu wychowawczo-profilaktycznego,
- Konwencją o Prawach Dziecka (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526),
- Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, § Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole,
- statutem Szkoły Podstawowej im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w Bujnach

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w Bujnach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program ten jest skierowany do wszystkich uczniów Szkoły Podstawowej im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w Bujnach. Jest odpowiedzią na potrzeby, problemy i zagrożenia, jakie mogą pojawić się w klasie, szkole i środowisku. Został opracowany po wcześniejszym rozpoznaniu potrzeb uczniów oraz po zasięgnięciu opinii rodziców, obserwacji środowiska szkolnego, rówieśniczego i rodzinnego uczniów, analizy osiągnięć szkolnych uczniów i absolwentów, analizy dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczej. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej i profilaktycznej dla dyrektora szkoły, specjalistów szkolnych, wychowawców, nauczycieli, pracowników administracyjnych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współudziale rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań dydaktyczno – wychowawczych.

Misja szkoły

Szkoła Podstawowa im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w Bujnach to przestrzeń rozwoju, bezpieczeństwa i szacunku, w której każde dziecko może rozwinąć swój potencjał intelektualny, emocjonalny i społeczny. Uczymy empatii, odpowiedzialności i kreatywności w duchu wartości demokratycznych.

Wizja szkoły

Naszą wizją jest szkoła:

- otwarta na potrzeby ucznia i środowiska,
- budująca relacje oparte na zaufaniu i dialogu,
- wspierająca uczniów w rozwoju osobistym i społecznym,
- reagująca elastycznie na wyzwania współczesnego świata,
- promująca zdrowy styl życia oraz kulturę wzajemnego wsparcia.

Cele ogólne programu

1. Wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb i możliwości.
2. Kształtowanie systemu wartości opartego na poszanowaniu godności człowieka i zasad współżycia społecznego.
3. Promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia wolnego od przemocy i uzależnień.
4. Budowanie pozytywnego klimatu szkoły, sprzyjającego nauce i rozwojowi.
5. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców oraz integracja społeczności szkolnej.

Działalność wychowawcza szkoły

Obejmuje:

- rozwijanie umiejętności interpersonalnych, empatii, asertywności i radzenia sobie ze stresem,
- edukację prospołeczną i obywatelską,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz samoświadomości uczniów,
- promowanie postaw proekologicznych i obywatelskich,
- przeciwdziałanie agresji, cyberprzemocy, wykluczeniu społecznemu.

Działalność profilaktyczna szkoły

Obejmuje:

- działania zapobiegające zachowaniom ryzykownym (używki, przemoc, cyber – zagrożenia),
- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów i rodzin,
- współpracę z instytucjami wspierającymi (PPP, policja, GOPS, sąd rodzinny kuratorzy i asystenci rodzinni),
- prowadzenie zajęć profilaktycznych (warsztaty, projekty, spotkania z ekspertami),
- tworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego (procedury, interwencje, mediacje).

Działalność edukacyjna w zakresie wychowania i profilaktyki

W ramach podstawy programowej realizowane są:

- lekcje wychowawcze zgodne z planem pracy wychowawcy klasy,
- godziny wychowawcze poświęcone wartościom, etyce, emocjom i relacjom,
- projekty i programy tematyczne „Szkoła bez przemocy”, „Trzymaj formę”,
- „Bezpieczny Internet”, „ Tydzień zdrowia”
- współpraca z rodzicami – prelekcje, konsultacje, wspólne działania.

Monitoring i ewaluacja programu

1. Program jest corocznie monitorowany przez Radę Pedagogiczną i Zespół Wychowawczy.
2. Dokonywana jest analiza zachowań uczniów, frekwencji, opinii uczniów i rodziców.
3. Wnioski z ewaluacji służą do aktualizacji i modyfikacji programu na kolejny rok szkolny.

Założenia ogólne Programu Profilaktyczno - Wychowawczego

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo – profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadarek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

Zadania:

1. Kształtowanie postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań. Rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej.
2. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji.
3. Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
4. Profilaktyka zagrożeń.
5. Kształtowanie świadomości ekologicznej.

Sylwetka absolwenta

Dążeniem Szkoły Podstawowej im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w Bujnach jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy:

- ma poczucie własnej godności i wartości,
- odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości,
- zna prawa i obowiązki ucznia wynikające ze Statutu Szkoły i Konwencji Praw Dziecka,
- przestrzega zasad ujętych w Statucie Szkoły,
- stara się być odpowiedzialny, obowiązkowy i systematyczny,
- pracuje nad własnym rozwojem, budując swój system wartości,
- zna i stara się przestrzegać zasad kulturalnego zachowania,
- zna i szanuje historię, kulturę i tradycję narodową z jej regionalnym bogactwem,

- potrafi dbać o swoje zdrowie i bezpieczeństwo,
- stara się zrozumieć innych i potrafi z nimi współpracować,
- jest otwarty i taktowny wobec innych ludzi,
- jest wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych,
- radzi sobie ze stresem, potrafi kontrolować swoje emocje,
- umie rzetelnie pracować i ma szacunek dla pracy,
- umie dbać o zdrowie fizyczne i psychiczne, jest wolny od uzależnień,
- ma szerokie zainteresowania i pasje poznawcze,
- potrafi wiadomości teoretyczne zastosować w praktyce,
- jest zaradny i dobrze funkcjonuje w społeczeństwie.
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).

Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,

- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, i których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych Programie Wychowawczo – Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,

- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno – wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.

Logopeda:

- prowadzi diagnozowanie logopedyczne, w tym badania przesiewowe w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;
- prowadzi zajęcia logopedyczne dla uczniów oraz porady i konsultacje dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- podejmuje działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:

- rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
- udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo – profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Postawione powyżej cele i zadania realizowane są w różnej formie, np.:

- osobisty przykład nauczycieli i innych pracowników szkoły;
- treści wychowawcze zawarte i rozwijane na każdej jednostce lekcyjnej w oparciu o programy nauczania;
- szeroki wachlarz zajęć pozalekcyjnych;

- podejmowanie inicjatyw społecznych, kulturalnych, sportowych;
- tworzenie i realizowanie projektów wspierających rozwój relacji podmiotowych w środowisku szkolnym;
- rozwijanie kontaktów ze środowiskiem lokalnym;
- warsztaty w zakresie profilaktyki, na których uczeń zdobywa umiejętności współżycia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań asertywnych;
- zajęcia integracyjne ułatwiające komunikację społeczną.

Szkoła będzie kontynuowała współpracę z następującymi instytucjami:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim
- Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalski,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woli Krzysztoporskiej
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Piotrkowie Trybunalskim,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Państwowa Straż Pożarna,
- Rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły;

Poprzez:

- uczestnictwo w spektaklach teatralnych o charakterze profilaktycznym,
- udział w spotkaniach poświęconych problemom zdrowotnym,
- udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno – oświatowe,
- uczestnictwo w seansach filmowych o charakterze profilaktycznym,
- pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i nauce,
- pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych i patologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- udział w spotkaniach organizowanych przez psychologów, pedagogów, lekarzy specjalistów;

Ustalenia końcowe

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.

Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w Bujnach jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.